

Klasa: 730-04/11-02/01

Urbroj: 5030106-11-1

Zagreb, 1. rujna 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu Uprave Ministarstva pravosuđa za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima za 2010. godinu

Na temelju članka 2. stavka 4. Zakona o probaciji (Narodne novine, broj 153/2009), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o radu Uprave Ministarstva pravosuđa za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima za 2010. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, te mr. sc. Zorana Pičuljana, Tatijanu Vučetić i Baricu Novosel, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**IZVJEŠĆE O RADU UPRAVE MINISTARSTVA PRAVOSUĐA ZA
PROBACIJU I PODRŠKU ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA ZA 2010. GODINU**

Zagreb, rujan 2011.

Sadržaj

I. U V O D	4
1. USTROJSTVO UPRAVE ZA PROBACIJU I PODRŠKU ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA	5
1. 1. Središnji ured	5
II. SEKTOR ZA PROBACIJU	6
2.1. Uredi za probaciju	6
2. 2. Normativno uređenje	7
2. 3. Probacijski službenici	8
3. OSIGURAVANJE PROSTORA ZA PROBACIJSKE UREDE I NJIHOVO UREĐENJE	10
4. IZRICANJE UVJETNE OSUDE SA ZAŠTITNIM NADZOROM I RADA ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI	12
4. 1. Presude kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i rad za opće dobro na slobodi, prema sudovima izricanja i izvršavanja	14
4. 2. Presude kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i rad za opće dobro na slobodi, po grupama kaznenih djela i kaznenim djelima	19
5. OSOBE UKLJUČENE U PROBACIJU	25
5. 1. Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom	25
5.1.1. Struktura osuđenika/osuđenica po dobi	25
5.1.2. Struktura osuđenika/osuđenica prema visini kazne i trajanju uvjetne osude	26
5.1.3. Posebne obveze i sigurnosne mjere	29
5. 2. Rad za opće dobro na slobodi	32
5.2.1. Struktura osuđenika/osuđenica po dobi	32
5.2.2. Struktura osuđenika/osuđenica prema izrečenoj kazni zatvora i broju dana rada za opće dobro na slobodi	33
6. PRAVNE OSOBE I RAD ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI	35
7. SPF PROJEKT „TRANSITIONAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF A PROBATION SERVICE IN CROATIA“	36
8. IPA 2008 „RAZVOJ PROBACIJSKOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ“	36
III. SEKTOR ZA PODRŠKU ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA	37
9. ODJEL ZA ORGANIZACIJU PODRŠKE ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA PRI MINISTARSTVU PRAVOSUĐA	37
9. 1. Aktivnosti Odjela za organizaciju podrške žrtvama i svjedocima pri Ministarstvu pravosuđa	37
9.1.1. Zadaće Odjela su:	37

9.1.2. Tijekom 2010. godine provedeni su redovni poslovi i to:.....	37
9.2. Aktivnosti Odjela za razvoj i koordinaciju sustava podrške žrtvama i svjedocima	39
9.2.1. Zadaće Odjela su:	39
9.2.2. U navedenom periodu provedene su slijedeće aktivnosti:.....	39
9.2.3. Sudjelovanje na sastancima:	41
9.2.4. Predstavljanje Sustava podrške svjedocima i žrtvama i sudjelovanje na konferencijama, stručnim skupovima i stručnim sastancima:	41
10. POVJERENSTVO ZA PRAĆENJE I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PODRŠKE ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA.....	43
10. 1. Povjerenstvo za praćenje – normativno uređenje	43
10.2. Aktivnosti	44
10.2.1. Sjednica Povjerenstva održana 20. listopada 2010. godine u Zagrebu.....	44
10.2.2. Sjednica Povjerenstva održana 30. studenoga – 1. prosinca 2010. godine u Opatiji.....	45

I U V O D

U procesu pristupanja Europskoj uniji odnosno u postupku usklađivanja hrvatskih propisa s pravnom stečevinom Europske unije (*acquis communitaire*), jedan od prioriteta Strategije reforme pravosuđa ustrojavanje je nacionalnog sustava probacije kao novog instituta kaznenopravnog zakonodavstva.

U skladu s preporukama Vijeća Europe i iskustvima europskih zemalja u kojima je probacija višedesetljetnom pozitivnom praksom opravdala svoju zastupljenost u sustavu kaznenopravnih sankcija, od 2007. godine pa do danas poduzet je niz aktivnosti s ciljem izgradnje profesionalne organizacije kao temelja za razvoj pozitivne probacijske prakse u Republici Hrvatskoj.

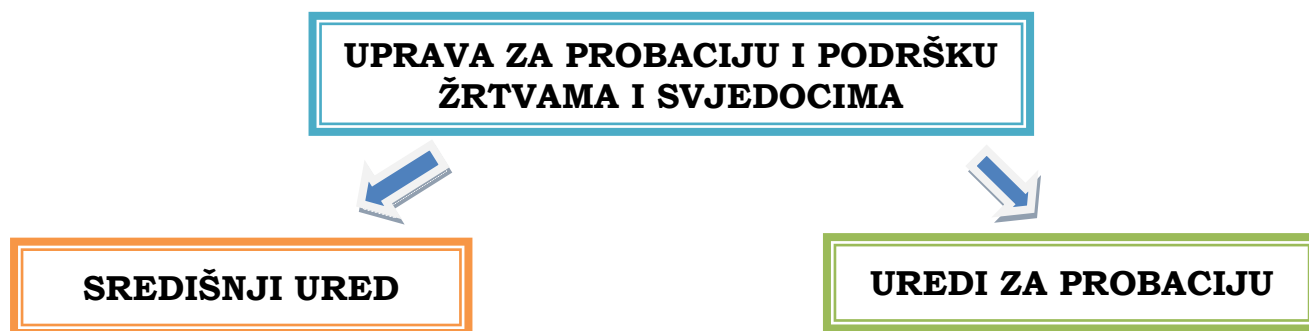
Zakonski okvir za obavljanje probacijskih poslova dan je donošenjem Zakona o probaciji (Narodne novine, broj 153/2009), kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici 11. prosinca 2009. godine.

Donošenje Zakona o probaciji od izuzetnog je značaja za reformu hrvatskog kaznenopravnog sustava koje osim uključivanja u „Europski pravosudni prostor“ predstavlja i značajan korak osuvremenjivanju pravosuđa, kako pri donošenju odluka o sankcioniranju počinitelja kaznenih djela, tako i kod izvršavanja sankcija, ali i odnosa prema žrtvi i oštećeniku.

1. USTROJSTVO UPRAVE ZA PROBACIJU I PODRŠKU ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA

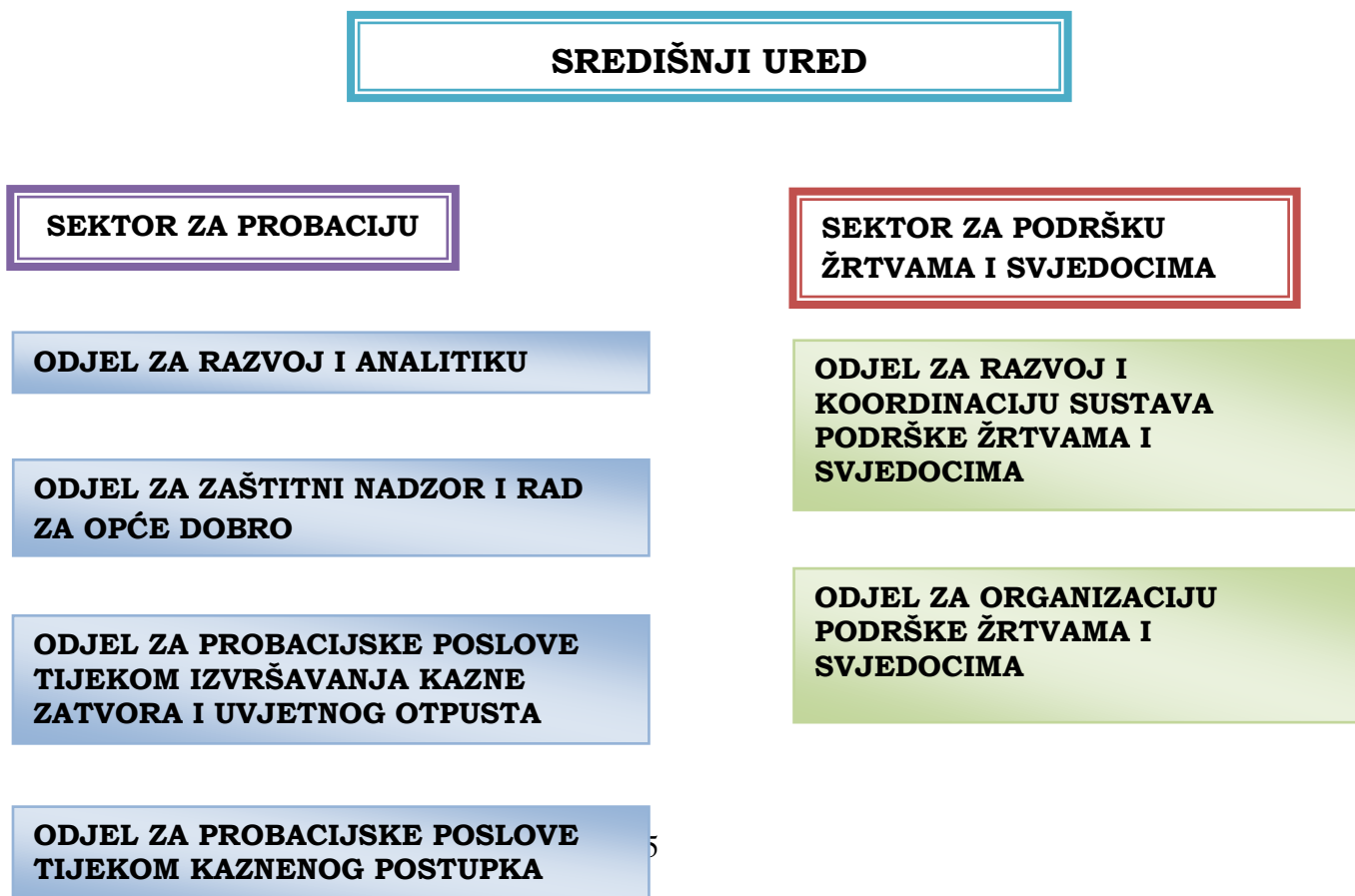
Zakon o probaciji, probacijske poslove stavio je u nadležnost Uprave za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima (u daljnjem tekstu: Uprava za probaciju), kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva pravosuđa, koju prema propisanom čine Središnji ured i uredi za probaciju.

Uredbom u unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa (Narodne novine, broj 38/2010) ustrojena je Uprava za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima, te ustrojstvene jedinice za obavljanje poslova iz djelokruga Uprave, odnosno Središnji ured i Uredi za probaciju (odjeli).

1. 1. Središnji ured

Središnji ured prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja u probacijskim uredima, te provodi upravni i inspeksijski nadzor. Za obavljanje poslova Središnjeg ureda ustrojeni su: Sektor za probaciju i Sektor za podršku žrtvama i svjedocima. Za obavljanje poslova Sektora za probaciju ustrojena su 4 (četiri) odjela, a za obavljanje poslova Sektora za podršku žrtvama i svjedocima 2 (dva) odjela.

II. SEKTOR ZA PROBACIJU

2.1. Uredi za probaciju

Za obavljanje poslova probacijskih ureda (odjela), prema odredbama Uredbe, ustrojeni su: Probacijski ured Bjelovar, Probacijski ured Dubrovnik, Probacijski ured Osijek, Probacijski ured Požega, Probacijski ured Pula, Probacijski ured Rijeka, Probacijski ured Sisak, Probacijski ured Split, Probacijski ured Varaždin, Probacijski ured Zadar, Probacijski ured Zagreb I i Probacijski ured Zagreb II.

Probacijski uredi ustrojeni su za područje jedne ili više županija:

Probacijski ured Bjelovar – za područje Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije,

Probacijski ured Dubrovnik – za područje Dubrovačko-neretvanske županije,

Probacijski ured Osijek – za područje Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije,

Probacijski ured Požega – za područje Požeško-slavonske i Brodsko-posavske županije,

Probacijski ured Pula – za područje Istarske županije,

Probacijski ured Rijeka – za područje Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije,
Probacijski ured Sisak – za područje Sisačko-moslavačke županije,
Probacijski ured Split – za područje Splitsko-dalmatinske županije,
Probacijski ured Varaždin – za područje Varaždinske, Međimurske i Krapinsko-zagorske županije,
Probacijski ured Zadar – za područje Zadarske i Šibensko-kninske županije,
Probacijski ured Zagreb I – za područje Grada Zagreba i
Probacijski ured Zagreb II – za područje Zagrebačke županije i Karlovačke županije.

2. 2. Normativno uređenje

Stupanjem na snagu Zakona o probaciji prestao je važiti Zakon o izvršavanju zaštitnog nadzora i rada za opće dobro na slobodi (Narodne novine, broj 128/99).

Probacija, novi pojam u hrvatskom zakonodavstvu, Zakonom je definirana kao uvjetovana i nadzirana sloboda počinitelja kaznenog djela tijekom koje službenici probacije provode postupke usmjerene na smanjenje rizika da počinitelj ponovi kazneno djelo.

Propisani probacijski poslovi su: procjena kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja, izrada pojedinačnog programa postupanja, nadzor izvršavanja obveza prema rješenju državnog odvjetnika kad odlučuje o kaznenom progonu prema načelu svrhovitosti, postupci izvršavanja uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, nadzor izvršavanja mjera opreza obveze redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu, nadzor provođenja mjera utvrđenih rješenjem o određivanju istražnog zatvora u domu, izrada izvješća zatvoru, odnosno kaznionici, nadzor nad uvjetno otpuštenim osuđenikom, izrada izvješća o počinitelju za državno odvjetništvo, sud ili suca izvršenja, te sudjelovanje u organiziranju pomoći i podrške žrtvi i oštećeniku te obitelji žrtve i obitelji počinitelja.

Navedene poslove obavljaju službenici probacije kod odlučivanja o kaznenom progonu, određivanju mjera osiguranja prisutnosti okrivljenika i drugih mjera opreza, izboru vrsta kaznenopravnih sankcija i izvršavanju kaznenopravnih sankcija izrečenih počinitelju kaznenog djela, te organizacije podrške i pomoći žrtvi i oštećeniku, i obitelji žrtve i obitelji počinitelja kaznenog djela.

Sukladno navedenim poslovima i djelokrugu obavljanja istih, bilo je nužno propisati i donošenje slijedećih podzakonskih propisa, koje je ministar nadležan za poslove pravosuđa donio tijekom lipnja i srpnja 2010. godine:

- Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova (Narodne novine, broj 78/2010), kojim se detaljno uređuje način obavljanja svakog od gore navedenih probacijskih poslova,

- Pravilnik o matici i osobniku osoba uključenih u probaciju (Narodne novine, broj 78/2010), propisuje sadržaj, način vođenja, uvida te čuvanje matica, središnje matice i osobnika odnosno propisanih evidencija koje se vode u sustavu probacije,
- Pravilnik o izobrazbi službenika probacije (Narodne novine, broj 78/2010), uređuje programe, organizaciju i način izobrazbe službenika probacije,
- Pravilnik o službenoj iskaznici službenika probacije (Narodne novine, broj 72/2010), propisuje oblik i sadržaj službene iskaznice i evidenciju koja se o izdanim iskaznicama vodi,
- Pravilnik o načinu provedbe inspekcijskog nadzora nad radom Ureda za probaciju (Narodne novine, broj 83/2010), kojim se uređuje način provedbe inspekcijskog nadzora nad radom probacijskih ureda.
- Pravilnik o zaštiti i korištenju arhivskog i registraturnog gradiva Uprave za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima Ministarstva pravosuđa (Narodne novine, broj 83/2010), kojim se uređuje prikupljanje, odlaganje, način i uvjeti čuvanja, obrada, odabir i izlučivanje, zaštita i korištenje arhivskog i registraturnog gradiva te predaja gradiva nadležnom arhivu, i
- Pravilnik o evidenciji i izvršavanju istražnog zatvora u domu, (Narodne novine, broj 65/2010), uređuje izvršavanje istražnog zatvora u domu, nadzor nad njegovim izvršavanjem te način vođenja evidencije o izvršavanju istražnog zatvora u domu.

Donošenjem navedenih propisa institut probacije definiran je i uređen u hrvatskom zakonodavstvu, kao i niz pitanja značajnih za njegovu valjanu primjenu i provedbu.

2. 3. Probacijski službenici

Zakon je izrijeком propisao da poslove probacije obavljaju državni službenici - službenici probacije, koji imaju odgovarajuću stručnu spremu, radno iskustvo i kompetencije za rad s počiniteljima kaznenih djela.

Sukladno opsegu propisanih probacijskih poslova i složenosti poslova, Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva pravosuđa sistematiziran je broj službenika i namještenika Uprave za probaciju odnosno ustrojstvenih jedinica Uprave, opis poslova i zadaća koje obavljaju, stručni uvjeti potrebni za njihovo obavljanje, ovlasti i odgovornosti, te druga pitanja od značenja za rad Uprave koja nisu uređena Uredbom o unutarnjem ustrojstvu.

Planirani broj službenika i namještenika za obavljanje poslova iz djelokruga Središnjeg ureda je 17 službenika u Sektoru za probaciju i 9 službenika u Sektoru za podršku žrtvama i svjedocima.

Sveukupan broj službenika u probacijskim uredima je 66 službenika. Najmanji broj službenika, 3 (tri) službenika, određen je za obavljanje poslova u Probacijskom uredu Dubrovnik, dok je najveći broj, 13 (trinaest) službenika, određen za obavljanje poslova Probacijskog ureda Zagreb I.

U kolovozu 2010. godine raspisan je natječaj za prijam službenika probacije. Zbog velikog odaziva na natječaj (podneseno je više od 3000 molbi), isti nije bio završen do kraja godine.

U rujnu 2010. godine u Središnjem uredu organizirana je edukacija za deset službenika probacije koji su putem premještaja iz Ministarstva obrane, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva unutarnjih poslova primljeni u Upravu za probaciju te raspoređeni na mjesta probacijskih službenika u probacijskim uredima.

Tablica 1. - Broj službenika probacijskih ureda sistematiziranih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa

	PROBACIJSKI URED	Broj probacijskih službenika
1.	Probacijski ured Bjelovar	4
2.	Probacijski ured Dubrovnik	3
3.	Probacijski ured Osijek	7
4.	Probacijski ured Požega	4
5.	Probacijski ured Pula	4
6.	Probacijski ured Rijeka	6
7.	Probacijski ured Sisak	4
8.	Probacijski ured Split	5
9.	Probacijski ured Varaždin	4
10.	Probacijski ured Zadar	4
11.	Probacijski ured Zagreb I	13
12.	Probacijski ured Zagreb II	8
UKUPNO:		66

3. OSIGURAVANJE PROSTORA ZA PROBACIJSKE UREDE I NJIHOVO UREĐENJE

Tijekom 2010. godine proveden je niz aktivnosti koje su imale za cilj ostvariti uvjete za početak rada 12 (dvanaest) probacijskih ureda, propisanih Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa.

Središnji državni ured za upravljanje državom imovinom dodijelio je na korištenje, Ministarstvu pravosuđa za potrebe probacijskog sustava, slijedeće prostore:

Odlukom, od 28. siječnja 2010. godine, (Klasa: 372-01/10-02/12, Urbroj:536-10-01, Evbroj:13/2010) dodijelio je prostor:

- u Bjelovaru, Petra Zrinjskog 13, gdje je sjedište Probacijskog ureda Bjelovar,
- u Splitu, Klovićeva ulica 16/III, gdje je sjedište Probacijskog ureda Split,
- u Sisku, Ulica Lipa 11, gdje je sjedište Probacijskog ureda Sisak, i
- u Dubrovniku, ulica Antuna Starčevića 17/I, gdje je sjedište Probacijskog ureda Dubrovnik.

Odlukom, od 28. travnja 2010. godine, (Klasa:372-01/10-02/12, Urbroj:536-10-02) dodijeljen je prostor u Varaždinu, Kukuljevićeva 14, gdje je sjedište Probacijskog ureda Varaždin.

Odlukom, od 5. srpnja 2010. godine, (Klasa:372-01/10-01/127, Urbroj: 536-10-01) dodijeljen je prostor u Osijeku, Svilajska 35, gdje je sjedište Probacijskog ureda Osijek.

Odlukom, od 5. listopada 2010. godine, (Klasa: (327-01/09-02/132, Urbroj:536-09-01) dodijeljen je prostor u Zagrebu, Savska cesta 41/VI, gdje je sjedište Probacijskog ureda Zagreb II.

Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, tijekom 2009. godine, dodijelio je Ministarstvu pravosuđa i prostor u Zagrebu, Trg kralja Tomislava 17, gdje je sjedište Probacijskog ureda Zagreb I, te prostor u Rijeci, Ivana Gotovca 3/V, gdje je sjedište Probacijskog ureda Rijeka.

Nadalje, u suradnji s Gradom Pula, temeljem Odluke o uporabi poslovnog prostora u Puli od 18. veljače 2010. godine, (Klasa: 023-01/09-01/1320, Urbroj: 2168/01-01-01-0019) i sklopljenim Ugovorom o uporabi poslovnog prostora, od 31. ožujka 2010. godine, (Klasa: 023-01/09-01/1320, Urbroj: 2168/01-04-03-02-0387-10-7), Probacijski ured Pula, smješten je u Puli, Danteov trg 3.

Grad Požega, Zaključkom, od 22. siječnja 2010. godine, (Klasa:370-01/10-01/4, Urbroj: 2177/01-01-01-10-4) dodijelio je na korištenje ovom Ministarstvu, prostor u Požegi, u ulici Matije Gupca 6, o čemu su ugovorne strane 22. siječnja 2010. godine sklopile i Sporazum o korištenju poslovnog prostora u Požegi. Zbog dodjele dodatnog prostora na istoj adresi, 21. prosinca 2010. godine donesen je Zaključak o izmjeni navedenog zaključka te, 22. siječnja 2011. godine, i aneks Sporazuma.

Grad Zadar, Odlukom, od 13. rujna 2010. godine, (Klasa:372-01/10-01/55, Urbroj: 2198/01-1/4-10-3) dodijelio je na korištenje prostor u Zadru, u ulici Jakše Čedomila Čuke 6, o čemu su ugovorne strane sklopile i Ugovor o korištenju poslovnog prostora u Zadru.

Dogovorena je izrada projekata generičkog kabliranja i jake struje za svih dvanaest ureda, s Fakultetom elektrotehnike i računarstva. Predstavnik Uprave za probaciju zajedno s djelatnikom Fakulteta obišao je prostore probacijskih ureda te definirao broj priključnih mjesta sukladno predviđenom broju službenika, na osnovu koje procjene je Fakultet izradio projekte generičkog kabliranja.

Po dostavi projekata, za izvođenje radova generičkog kabliranja i jake struje u Probacijskim uredima Split, Zadar, Zagreb I i Zagreb II odabrani su najpovoljniji ponuđači, koji su u prosincu 2010. godine završili predviđene radove.

Tijekom studenoga i prosinca 2010. godine, odabrani su najpovoljniji izvođači te je započeto s uređenjem i adaptacijom Probacijskih ureda Sisak, Osijek, Pula i Požega.

4. IZRICANJE UVJETNE OSUDE SA ZAŠTITNIM NADZOROM I RADA ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI

Uprava za probaciju zaprimila je u 2010. godine sveukupno **1091** presudu, kojima su nadležni sudovi izrekli kaznenopravnu sankciju uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom ili rad za opće dobro na slobodi. Od sveukupnog broja zaprimljenih presuda uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom izrečena je u **199** presuda (18,24%). Rad za opće dobro na slobodi izrečen je u **892** presude (81,76%).

Tablica 2. Presude kojima je izrečen zaštitni nadzor uz uvjetnu osudu i rad za opće dobro na slobodi, zaprimljene u razdoblju od 2004. do 2010. godine

Godina zaprimanja presude	Zaštitni nadzor uz uvjetnu osudu (zaprimljene presude)			Rad za opće dobro na slobodi (zaprimljene presude)			Ukupno
	Spol			Spol			
	M	Ž	M+Ž	M	Ž	M+Ž	
2004.	83	14	97	59	0	59	156
2005.	113	22	135	82	17	99	234
2006.	164	36	200	208	22	230	430
2007.	167	18	185	348	25	373	558
2008.	231	15	246	481	26	507	753
2009.	246	27	273	704	40	744	1017
2010.	182	17	199	855	37	892	1091
Ukupno:	1186	149	1335	2737	167	2904	4239

S obzirom da je u 2009. godini, Upravi za probaciju bilo dostavljeno 1017 presuda na izvršavanje, od kojih 273 presude kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i 744 presude kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi, razvidno je povećanje izricanja predmetnih kaznenopravnih sankcija od 7,26%. Izricanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom smanjeno je za 27,11%, dok je učestalije izricanje rada za opće dobro na slobodi od 19,85%.

Tijekom 2010. godine, izvršeno je sveukupno **390** presuda i to **140** presude (35,9%) kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i **250** presuda (74,1%) kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi. Od navedenog broja, 30 uvjetnih osuda sa zaštitnim nadzorom nije uspješno realizirano zbog opoziva uvjetne osude (24); zbog smrti osuđenika (4); jer je osuđenik bio na liječenju u psihijatrijskoj bolnici, odnosno u komuni za vrijeme cijelog vremena provjeravanja (2).

Od ukupno 250 izvršenih presuda kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi, u 85 (34%) slučajeva rad nije djelomično ili u potpunosti izvršen. Prema 58 (68,23%) osuđenika nadležni je sud zbog neizvršavanja rada izrečenu sankciju zamijenio kaznom zatvora, u 4 (4,7%) slučaja osuđenici su platili ranije izrečenu novčanu kaznu, a u 18 slučajeva (21,17%) tijekom vremena određenog za izvršavanje sankcije osuđenici se nisu odazivali na kontrolna ročišta, odbili su izvršiti rad za opće

dobro ili započeti rad nisu završili, ali im nadležni sud nije izrečenu kaznu zamijenio kaznom zatvora. Nadalje, kod 3 (tri) presude protekao je rok za njihovo izvršavanje (nedostatak povjerenika na području prebivališta osuđenika ili pravnih osoba kod kojih bi osuđenici mogli izvršiti kaznenopravnu sankciju), a dvije presude nisu izvršene zbog smrti osuđenika.

Tablica 3. - Broj zaprimljenih, izvršenih i presuda koje čekaju na izvršavanje

Vrsta sankcije	Izvršavaju se na dan 31.12. 2009.			Zaprimljene u 2010. godini			Izvršene u 2010. godini			Izvršavaju se na dan 31.12. 2010.			Čekaju na izvršavanje na dan 31.12.2010.		
	Spol		Ukupno	Spol		Ukupno	Spol		Ukupno	Spol		Ukupno	Spol		Ukupno
	M	Ž		M	Ž		M	Ž		M	Ž		M	Ž	
ZN	450	62	512	182	17	199	122	18	140	328	44	372	259	25	284
ROD	495	27	522	855	37	892	238	12	250	257	15	272	1307	68	1375
Ukupno	945	89	1034	1037	54	1091	360	30	390	585	59	644	1566	93	1659

Nadalje, na dan 31. prosinca 2010. godine, u postupku izvršavanja bilo je **643** presude, od kojih **372** kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i **272** kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi.

U odnosu na 31. prosinca 2009. godine, kad je u postupku izvršavanja bilo 1034 presude, od kojih 512 uvjetnih osuda sa zaštitnim nadzorom i 522 rada za opće dobro na slobodi, razvidno je gotovo 50 % manje presuda u postupku izvršavanja na posljednji dan godine na koju se predmetno izvješće odnosi.

Značajna razlika, u odnosu na prethodnu godinu, odnosi se na broj presuda koje s posljednjim danom u godini za koju se izvješće podnosi, čekaju na izvršavanje. Dana 31. prosinca 2010. godine njihov je sveukupni broj bio **1659** presuda, i to **284** kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom, i **1375** kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi. Broj „presuda na čekanju“ bio je upola manji za 2009. godinu kad je 544 presude čekalo na izvršavanje, 108 uvjetnih osuda sa zaštitnim nadzorom i 436 rada za opće dobro na slobodi. Porast povećanja predmeta u „čekanju“ posljedica je činjenice da tijekom 2010. godine nisu bili ostvareni osnovni uvjeti za početak rada probacijskog sustava (vidi očitovanje pod točkom 3.).

Zaključno, razvidan je porast broja presuda kojima su izrečene kaznenopravne sankcije uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom ili rada za opće dobro na slobodi, od 7,26% u odnosu na 2009. godinu.

4. 1. Presude kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i rad za opće dobro na slobodi, prema sudovima izricanja i izvršavanja

Učestalost izricanja presuda, uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, prema sjedištu sudova izricanja bio je jedan od osnovnih kriterija za uspostavljanje mreže probacijskih ureda na području Republike Hrvatske.

Tablica 4. - Broj presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, prema sudovima izricanja - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

ŽUPANIJA	SUD	Vrsta sankcije			Ukupno po županiji
		ZN	ROD	Ukupno	
Grad Zagreb	Županijski sud u Zagrebu	0	11	11	269
	Općinski sud u Zagrebu	7	2	9	
	Općinski kazneni sud u Zagrebu	179	67	246	
	Općinski sud u Sesvetama	0	3	3	
Zagrebačka	Općinski sud u Velikoj Gorici	41	4	45	53
	Općinski sud u Jastrebarskom	1	3	4	
	Općinski sud u Vrbovcu	1	0	1	
	Općinski sud u Ivanić Grad	0	3	3	
Krapinsko-zagorska	Županijski sud u Zlataru	1	0	1	3
	Općinski sud u Krapini - Stalna služba u Pregradi	2	0	2	
Sisačko-moslavačka	Općinski sud u Glini	0	3	3	16
	Općinski sud u Sisku	0	13	13	
Karlovačka	Općinski sud u Ogulinu	1	2	3	8
	Općinski sud u Ogulinu - Stalna služba u Vrbovskom	0	1	1	
	Općinski sud u Karlovcu	3	1	4	
Međimurska	Općinski sud u Čakovcu	6	2	8	8
Varaždinska	Županijski sud u Varaždinu	0	1	1	20
	Općinski sud u Varaždinu	12	3	15	
	Općinski sud u Varaždinu - Stalna služba u Ivancu	0	1	1	
	Općinski sud u Varaždinu - Stalna služba u Novom Marofu	0	3	3	
Koprivničko-križevačka	Županijski sud u Koprivnici	0	2	2	3
	Općinski sud u Križevcima	1	0	1	
Bjelovarsko-bilogorska	Županijski sud u Bjelovaru	0	2	2	4
	Općinski sud u Bjelovaru	0	2	2	
Virovitičko-podravska	Općinski sud u Virovitici	3	4	7	8
	Općinski sud u Slatini	1	0	1	

Primorsko-goranska	Županijski sud u Rijeci	0	5	5	69
	Općinski sud u Crikvenici - Stalna služba u Senju	0	2	2	
	Općinski sud u Delnicama	0	1	1	
	Općinski sud u Opatiji	1	0	1	
	Općinski sud u Rijeci	33	27	60	
Ličko-senjska	Općinski sud u Gospiću	6	1	7	7
Istarska	Županijski sud u Puli	0	4	4	27
	Općinski sud u Bujama	1	4	5	
	Općinski sud u Labinu	1	0	1	
	Općinski sud u Pazinu - Stalna služba u Buzetu	0	1	1	
	Općinski sud u Puli	7	9	16	
Požeško-slavonska	Županijski sud u Požegi	0	2	2	17
	Općinski sud u Požegi	7	8	15	
Brodsko-posavska	Županijski sud u Slavanskom Brodu	0	2	2	11
	Općinski sud u Slavanskom Brodu	7	2	9	
Osječko-baranjska	Županijski sud u Osijeku	0	1	1	35
	Općinski sud u Belom Manastiru	1	2	3	
	Općinski sud u Đakovu	1	0	1	
	Općinski sud u Osijeku	0	26	26	
	Općinski sud u Valpovu	0	4	4	
Vukovarsko-srijemska	Županijski sud u Vukovaru	0	3	3	36
	Općinski sud u Vinkovcima	5	1	6	
	Općinski sud u Županji	0	7	7	
	Općinski sud u Vukovaru	11	9	20	
Zadarska	Županijski sud u Zadru	0	2	2	9
	Općinski sud u Zadru	5	2	7	
Šibensko-kninska	Općinski sud u Kninu	0	1	1	5
	Županijski sud u Šibeniku	0	1	1	
	Općinski sud u Šibeniku	0	3	3	
Splitsko-dalmatinska	Općinski sud u Splitu	23	0	23	31
	Županijski sud u Splitu	0	8	8	
Dubrovačko-neretvanska	Općinski sud u Dubrovniku	4	1	5	5
UKUPNO:		372	272	644	644

Na dan 31. prosinca 2010. godine u odnosu na sudove izricanja utvrđeno je od 44 općinska i 14 županijskih sudova, koji su sveukupno izrekli **644** presude, najveći broj, 246 presuda (38,2%) izrekao je Općinski kazneni sud u Zagrebu. Slijedi 60 presuda (9,3%) koje je izrekao Općinski sud u Rijeci, zatim 45 presuda (7%) Općinskog suda u Velikoj Gorici, pa nadalje sukladno iskazanim podacima u Tablici 4, za svih 58 sudova.

U izvješću za 2009. godinu, sa 31. prosincem 2009. godine, od ukupnog broja 1034 presude u izvršavanju, koje je izreklo sveukupno 75 nadležnih općinskih i županijskih sudova, također je najveći broj presuda izrekao Općinski kazneni sud u Zagrebu (308 ili 29,8%), zatim Općinski sud u Rijeci (97 ili 9,34%), Općinski sud u Velikoj Gorici (74 ili 7,1%), Općinski sud u Osijeku (56 ili 5,4%), pa nadalje.

Isto tako, u odnosu na županije razvidno je, da od ukupnog broja presuda 644 koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010. godine, najveći broj presuda - 269 presuda izrekli su nadležni sudovi na području Grada Zagreba. Slijedi Primorsko-goranska županija s 69 presuda, Zagrebačka županija s 53 presude, Vukovarsko-srijemska s 36 presude, pa do Krapinsko-zagorske i Koprivničko-križevačke županije sa po 3 (tri) izrečene presude.

Na dan 31. prosinca 2009. godine, najveći broj presuda također su izrekli sudovi s područja Grada Zagreba (331 ili 51,4%), zatim Primorsko-goranske županije (120 ili 18,63%), Zagrebačke županije (99 ili 15,4%) pa nadalje do Dubrovačko-neretvanske županije s najmanjim brojem presuda, 7 (1,1%) presuda.

Osim probacijskim uredima, pravomoćne i izvršene presude dostavljaju se radi izvršavanja i općinskim sudovima prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika tzv. sudovima izvršavanja.

Statistička analiza presuda koje se izvršavaju prema sudovima izvršavanja podudara se s gore iskazanim podacima za broj presuda po sudovima izricanja odnosno broju presuda po županijama.

Tablica 5.- Broj presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, prema sudovima izvršavanja - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

ŽUPANIJA	SUD	ZN	ROD	Ukupno	Ukupno po županiji
Grad Zagreb	Općinski sud u Zagrebu	161	82	243	277
	Općinski sud u Sesvetama	13	5	18	
	Općinski sud u Sesvetama - Stalna služba u Dugom Selu	11	1	12	
	Općinski sud u Sesvetama - Stalna služba u Sv. Ivanu Zelini	3	1	4	
Zagrebačka	Općinski sud u Velikoj Gorici	9		9	42
	Općinski sud u Jastrebarskom	6	2	8	
	Općinski sud u Vrbovcu	2	1	3	
	Općinski sud u Samoboru	5	0	5	
	Općinski sud u Zaprešiću	9	2	11	
	Općinski sud u Ivanić Gradu	1	5	6	
Krapinsko-zagorska	Općinski sud u Krapini	1		1	4

	Općinski sud u Krapini - Stalna služba u Pregradi	1	0	1	
	Općinski sud u Zaboku	2	0	2	
Sisačko-moslavačka	Općinski sud u Glini	0	4	4	20
	Općinski sud u Sisku - Stalna služba u Petrinji	0	1	1	
	Općinski sud u Kutini	0	5	5	
	Općinski sud u Sisku	1	9	10	
Karlovačka	Općinski sud u Ogulinu	0	2	2	9
	Općinski sud u Karlovcu	4	3	7	
Međimurska	Općinski sud u Čakovcu	8	2	10	10
Varaždinska	Općinski sud u Varaždinu	11	5	16	19
	Općinski sud u Varaždinu - Stalna služba u Novom Marofu	0	1	1	
	Općinski sud u Varaždinu - Stalna služba u Ivancu	2		2	
Koprivničko-križevačka	Općinski sud u Koprivnici	1	3	4	6
	Općinski sud u Križevcima	1	1	2	
Bjelovarsko-bilogorska	Općinski sud u Bjelovaru	0	5	5	6
	Općinski sud u Daruvaru - Stalna služba u Pakracu	0	1	1	
Virovitičko-podravska	Općinski sud u Virovitici	3	5	8	8
Primorsko-goranska	Općinski sud u Crikvenici	2	2	4	66
	Općinski sud u Crikvenici - Stalna služba u Senju	1	3	4	
	Općinski sud u Delnicama	1	3	4	
	Općinski sud u Krku	2	1	3	
	Općinski sud u Malom Lošinjju	2	1	3	
	Općinski sud u Rijeci	29	19	48	
Ličko-senjska	Općinski sud u Gospiću	4	0	4	5
	Općinski sud u Gospiću - Stalna služba u Korenici	1	0	1	
Istarska	Općinski sud u Bujama	1	4	5	27
	Općinski sud u Labinu	1	1	2	
	Općinski sud u Pazinu	1	0	1	
	Općinski sud u Puli	5	12	17	
	Općinski sud u Poreču	1	0	1	
	Općinski sud u Rovinju	0	1	1	
Požeško-slavonska	Općinski sud u Požegi	4	4	8	8
Brodsko-posavska	Općinski sud u Novoj Gradišci	1	2	3	16
	Općinski sud u Slavskom Brodu	8	5	13	
Osječko-baranjska	Općinski sud u Belom Manastiru	1	6	7	35

	Općinski sud u Đakovu	2	0	2	
	Općinski sud Osijeku	0	22	22	
	Općinski sud u Valpovu	0	3	3	
	Općinski sud u Valpovu - Stalna služba u Donjem Miholjcu	1	0	1	
Vukovarsko-srijemska	Općinski sud u Vinkovcima	9	3	12	33
	Općinski sud u Županji	4	4	8	
	Općinski sud u Vukovaru	3	10	13	
Zadarska	Općinski sud u Benkovcu	0	1	1	13
	Općinski sud u Zadru	5	7	12	
Šibensko-kninska	Općinski sud u Šibeniku	0	1	1	1
Splitsko-dalmatinska	Općinski sud u Sinju	0	1	1	33
	Općinski sud u Trogiru	1	0	1	
	Općinski sud u Splitu	17	9	26	
	Općinski sud u Splitu - Stalna služba u Kaštel Lukšiću	2	0	2	
	Općinski sud u Splitu - Stalna služba u Omišu	1	0	1	
	Općinski sud u Splitu - Stalna služba u Solinu	2	0	2	
Dubrovačko-neretvanska	Općinski sud u Metkoviću	1	0	1	6
	Općinski sud u Metkoviću - Stalna služba u pločama	1	0	1	
	Općinski sud u Dubrovniku	3	1	4	
UKUPNO:		372	272	644	644

Od 644 presude koliko ih se izvršavalo s danom 31. prosinca 2010. godine, najveći broj presuda, 277 presuda (43,01%) izvršavao se prema sudovima izvršavanja u Gradu Zagrebu. Slijede Primorsko-goranska županija s 66 presuda (10,25%), Zagrebačka županija s 42 presude (6,52%), Osječko-baranjska županija s 35 presuda (5,43%), pa nadalje sukladno iskazanim podacima u Tablici 5., do posljednje Šibensko-kninske županije s jednom presudom.

4. 2. Presude kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i rad za opće dobro na slobodi, po grupama kaznenih djela i kaznenim djelima

Učestalost izricanja kaznenopravnih sankcija uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom ili rada za opće dobro analizirana je i u odnosu na počinjena kaznena djela iz pojedinih grupa kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 111/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007 i 152/2008 - u daljnjem tekstu: KZ).

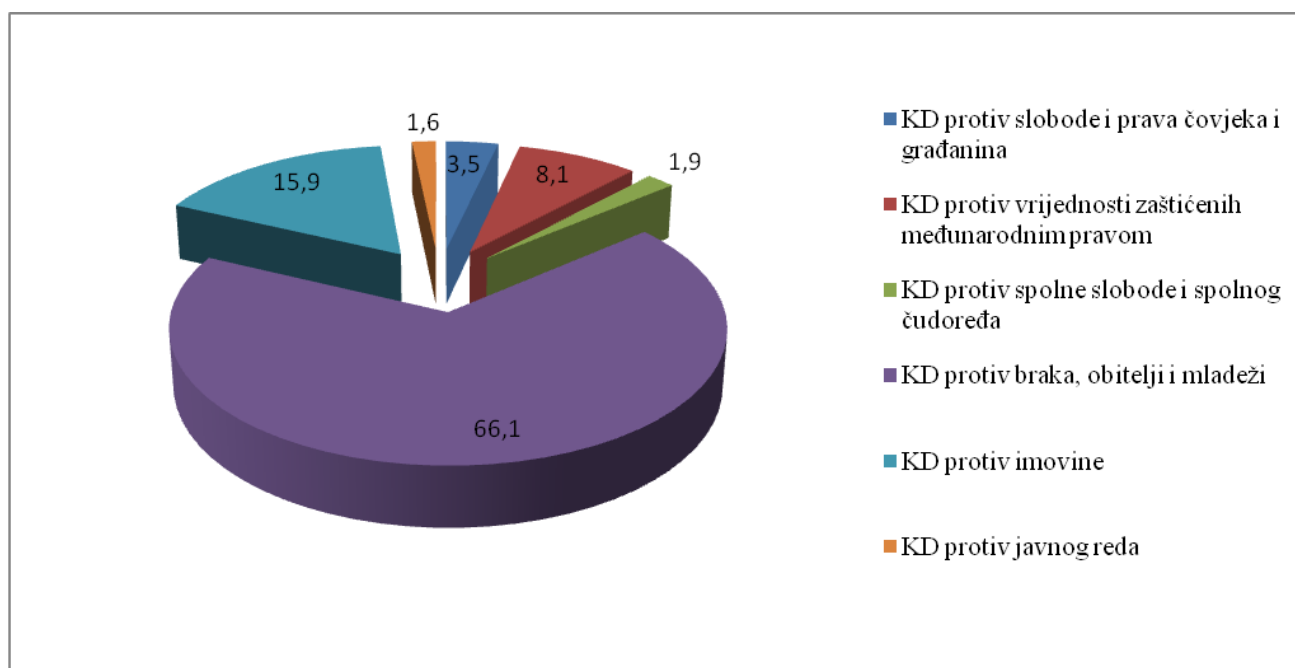
Tablica 6. - Izrečene presude uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom prema kaznenim djelima iz pojedinih grupa kaznenih djela prema KZ-u - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

GRUPE KAZNENIH DJELA PO KAZNENOM ZAKONU	KAZNENA DJELA	SPOL			UKUPNO	
		M	Ž	M+Ž	f	%
KD protiv života i tijela	čl. 93. Čedomorstvo	0	1	1	5	1,3%
	čl. 98. Tjelesna ozljeda	2	0	2		
	čl. 99. Teška tjelesna ozljeda	2	0	2		
KD protiv slobode i prava čovjeka i građanina	čl. 129. Prijetnja	9	0	9	13	3,5%
	čl. 129. i 318. Napada na službenu osobu	1	0	1		
	čl. 129. i 335. Nedozvoljeno posjedovanje oružja i eksplozivnih tvari	1	0	1		
	čl. 129. i 124. Protupravno oduzimanje slobode	1	0	1		
	čl. 129. i 98.	1	0	1		
KD protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	čl. 173. Zlouporaba opojnih droga	23	6	29	30	8,1%
	čl. 174. Rasna i druga diskriminacija	1	0	1		
KD protiv spolne slobode i spolnog čudoređa	čl. 193. Bludne radnje	3	0	3	7	1,9%
	čl. 194. Zadovoljavanje pohote pred djetetom ili maloljetnom osobom	2	0	2		
	čl. 196. Iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju	1	0	1		
	čl. 197. Upoznavanje djece s pornografijom	1	0	1		
KD protiv braka, obitelji i mladeži	čl. 209. Povreda dužnosti uzdržavanja	1	0	1	246	66,1%
	čl. 213. Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe	67	30	97		

	čl. 213. i 101. Tjelesna ozljeda iz nehaja	1	0	1		
	čl. 213. i 129.	1	0	1		
	čl. 213. i 215a.	89	2	91		
	čl. 215a. Nasilničko ponašanje u obitelji	48	1	49		
	čl. 215a. i 99.	1	0	1		
	čl. 215a. i 335.	1	0	1		
	čl. 215a. i 129.	3	0	3		
	čl. 215a. i 209. Povreda dužnosti uzdržavanja	1	0	1		
KD protiv imovine	čl. 216. Krađa	6	1	7	59	15,9%
	čl. 217. Teška krađa	34	0	34		
	čl. 217. i 173. Zloupotreba opojnih droga	2	0	2		
	čl. 217. i 216.	2	0	2		
	čl. 218. Razbojništvo	8	1	9		
	čl. 222. Uništenje i oštećenje tuđe stvari i 331.	1	0	1		
	čl. 234. Iznuda	4	0	4		
KD protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa	čl. 263. Dovođenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom	2	0	2	4	1,1%
	čl. 272. Izazivanje prometne nesreće	1	1	2		
KD protiv pravosuđa	čl. 304. Sprečavanje dokazivanja	1	0	1	1	0,3%
KD protiv javnog reda	čl. 317. Sprečavanje službene osobe u obavljanju službene dužnosti	1	0	1	6	1,6%
	čl. 318. Napad na službenu osobu	1	0	1		
	čl. 322. Širenje lažnih i uznemirujućih glasina	0	1	1		
	čl. 335. Nedoovoljeno posjedovanje oružja i eksplozivnih stvari	1	0	1		
	čl. 331. Nasilničko ponašanje	2	0	2		
KD protiv službene dužnosti	čl. 344. Prijevarena u službi	1	0	1	1	0,2%
UKUPNO:		328	44	372	372	100%

Od 372 presude kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom, 246 presuda (66,1%) izrečeno je počiniteljima kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži, 59 presuda (15,9%) počiniteljima kaznenih djela protiv imovine, 30 presuda (8,1%) počiniteljima kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom pa nadalje kako je iskazano u Tablici 6. Samo po jedna presuda izrečena je za kazneno djelo protiv pravosuđa i kazneno djelo protiv službene dužnosti.

Slika 1. - Izrečene presude uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom prema kaznenim djelima iz pojedinih grupa kaznenih djela, koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

Najveći broj presuda izrečen je počiniteljima kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz grupe kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži, opisano i kažnjivo po članku 213. kažnjivo KZ-a.

U odnosu na 2009. godinu, uočeno je povećanje od 2 % izricanja uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom u odnosu na počinitelje kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te protiv imovine.

Za počinitelje kaznenih djela iz drugih grupa kaznenih djela, nije uočena razlika u učestalosti izricanja navedene alternativne sankcije u odnosu na prošlu godinu.

Tablica 7.- Izrečene presude rada za opće dobro na slobodi prema kaznenim djelima iz pojedinih grupa kaznenih djela prema KZ- u - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

GRUPE KAZNENIH DJELA PO KAZNENOM ZAKONU	KAZNENA DJELA	SPOL			UKUPNO	
		M	Ž	M+Ž	f	%
KD protiv života i tijela	čl. 98. Tjelesna ozljeda	2	0	2	9	3,3%
	čl. 99. Teška tjelesna ozljeda	7	0	7		
KD protiv slobode i prava čovjeka i građanina	čl. 129. Prijetnja i čl. 124. Protupravno oduzimanje slobode	1	0	1	4	1,5%
	čl. 129. Prijetnja	3	0	3		
KD protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	čl. 173. Zloporaba opojnih droga	93	9	102	104	38,2%
	čl. 177. Protupravno prebacivanje osobe preko granice	2	0	2		
KD protiv spolne slobode i spolnog čudoređa	čl. 193. Bludne radnje	1	0	1	2	0,7%
	čl. 195. Podvođenje	1	0	1		
KD protiv časti i ugleda	čl. 199. Uvreda	0	1	1	2	0,7%
	čl. 200. Kleveta	1	0	1		
KD protiv braka, obitelji i mladeži	čl. 214. Izvanbračni život s maloljetnom osobom	1	1	2	6	2,3%
	čl. 215a Nasilničko ponašanje u obitelji	4	0	4		
KD protiv imovine	čl. 216. Krađa	26	2	28	101	37,1%
	čl. 217. Teška krađa	31	0	31		
	čl. 216. i 217.	8	0	8		
	čl. 218. Razbojništvo i 217.	1	0	1		
	čl. 219. Razbojnička krađa	1	0	1		
	čl. 221. Oduzimanje tuđe pokretne stvari	4	0	4		
	čl. 222. Uništenje i oštećenje tuđe stvari	5	0	5		
	čl. 224. Prijevarena	8	1	9		
	čl. 224. i 311. Krivotvorenje isprava	3	0	3		
	čl. 226. Zlouporeba čeka i kreditne kartice	3	1	4		

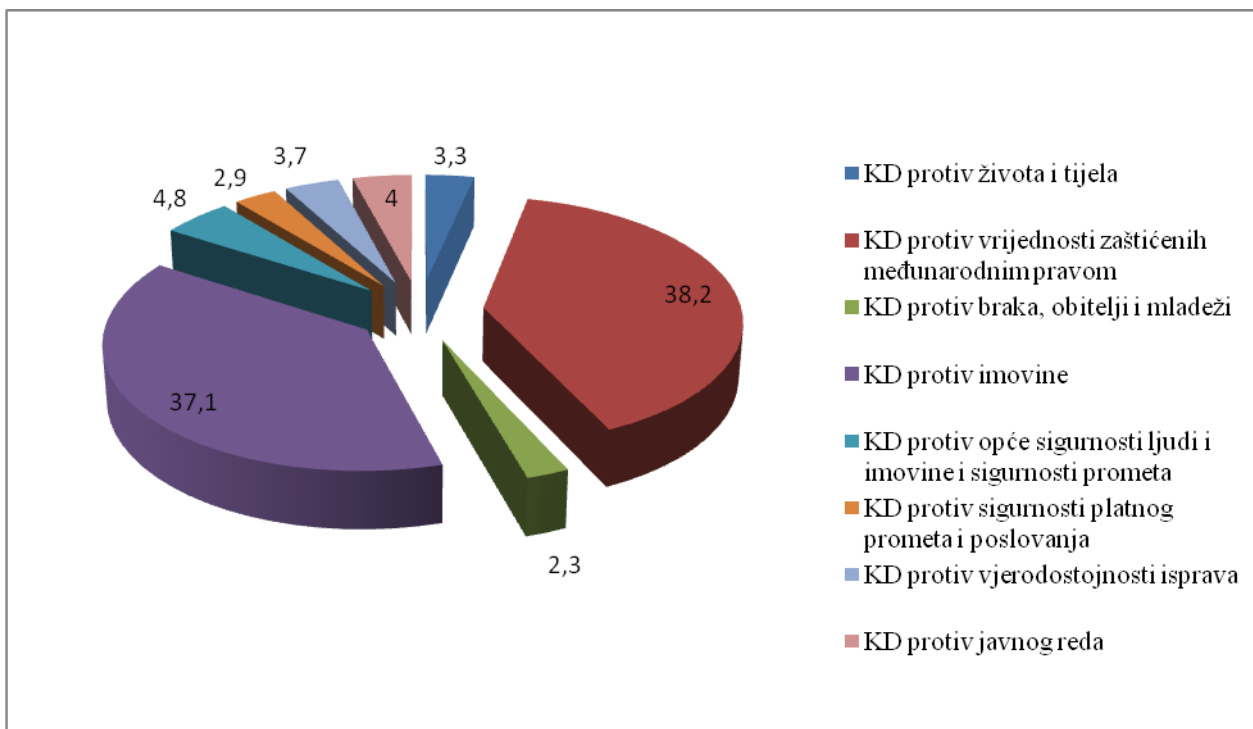
	čl. 230. Nedozvoljena uporaba autorskog djela ili izvedbe umjetnika izvođača	2	0	2		
	čl. 234. Iznuda	1	0	1		
	čl. 236. Prikriivanje	4	0	4		
KD protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa	čl. 272. Izazivanje prometne nesreće	13	0	13	13	4,8%
KD protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja	čl. 274. Krivotvorenje novca	4	0	4	8	2,9%
	čl. 297. Nedoizvoljena trgovina	3	0	3		
	čl. 298. Izbjegavanje carinskog nadzora	1	0	1		
KD protiv vjerodostojnosti isprava	čl. 311. Krivotvorenje isprava	10	0	10	10	3,7%
KD protiv javnog reda	čl. 317. Sprječavanje službene osobe u obavljanju službene dužnosti	1	0	1	11	4%
	čl. 318. Napad na službenu osobu	5	0	5		
	čl. 335. Nedoizvoljeno posjedovanje oružja i sredstava namijenjenih počinjenju kaznenog djela	5	0	5		
KD protiv oružanih snaga Republike Hrvatske	čl. 367. Samovoljno udaljenje i bijeg iz vojne postrojbe ili službe	1	0	1	1	0,4%
Zakon o električnoj energiji	čl. 33. Priključenje na energetski sustava bez odobrenja energetskog subjekta	1	0	1	1	0,4%
UKUPNO:		257	15	272	272	100%

Od ukupnog broja presuda, 272 presude kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi, 107 presuda (38,2%) izrečeno je počiniteljima kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i 101 presuda (37,1%) počiniteljima kaznenih djela protiv imovine. U odnosu na druge grupe kaznenih djela, rad za opće dobro na slobodi izrican je u znatno manjem broju (postotku) pa do jedne presude (0,4%) zbog počinjenog kaznenog djela protiv Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Najveći broj presuda - 28 presuda izrečeno je za počinjeno kazneno djelo krađe iz grupe kaznenih djela protiv imovine, opisano i kažnjivo po članku 216. KZ-a.

Od 272 presude, izrečena je i jedna presuda za počinjeno kazneno djelo - priključenja na energetski sustav bez odobrenja energetskog subjekta, opisano i kažnjivo po članku 33. Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine, br. 68/2001, 177/2004, 76/2007, 152/2008 i 14/2011).

Grafikon 2.- Izrečene presude rada za opće dobro na slobodi prema kaznenim djelima iz pojedinih grupa kaznenih djela prema KZ- u - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

U odnosu na izvješće za 2009. godinu uočeno je povećanje od 4 % izricanja presuda rada za opće dobro na slobodi za počinjena kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te povećanje od 2 % za počinjena kaznena djela protiv imovine. Prema počiniteljima kaznenih djela iz drugih grupa kaznenih djela statistika nije pokazala učestalije izricanje navedene alternativne sankcije od prošlogodišnje dinamike.

5. OSOBE UKLJUČENE U PROBACIJU

Prema odredbama Zakona o probaciji, osoba uključena u probaciju je svaka osoba koja je na temelju odluke nadležnog tijela (državno odvjetništvo, sud, kaznionica ili zatvor) uključena u probacijske poslove propisane istim Zakonom.

U odnosu na probacijske poslove izvršavanja uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, osobe uključene u probaciju su osuđenici kojima su navedene kaznenopravne sankcije izrečene.

Kao i za prethodnu 2009. godinu, razvidno je znatno učestalije izricanje, uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, muškarcima nego ženama. Od 1091 presude zaprimljene u 2010. godini, **1037** presuda (95,05%) izrečeno je osuđenicima i svega **54** presude (4,95%) osuđenicama.

Osuđenicima je izrečeno 328 presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, a osuđenicama 44 presude.

Rad za opće dobro na slobodi izrečen je u 257 presuda osuđenicima i samo 15 presuda osuđenicama.

Slijedom navedenog, u istom omjeru izvršene su i presude za muškarce i žene u 2010. godini te presude koje muškarci ili žene izvršavaju na dan 31. prosinca 2010. godine i koje čekaju na izvršavanje s danom 31. prosinca 2010. godine (vidi Tablicu 3.).

5. 1. Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom

5.1.1. Struktura osuđenika/osuđenica po dobi

Analiza po dobi (starosti) osoba uključenih u probaciju pokazuje da je najveći broj presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, koje su se izvršavale s danom 31. prosinca 2010., odnosno 58 presuda (15,6%) izrečen muškarcima u dobi od 21 - 25 godina, slijedi 54 presude (14,51%) osobama u dobi od 41-45 godina, zatim 44 presude (11,83%) osobama u dobi od 46-50 godina i nadalje prema podacima u nastavnoj Tablici 8., do samo dvije presude izrečeno muškarcima u dobi do 20 godina.

Tablica 8. - Osobe po spolu i dobi uključene u probacijske poslove izvršavanja uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom na dan 31.12.2010. godine

Dob	Zaštitni nadzor uz uvjetnu osudu koji se izvršava na dan 31. 12. 2010.		
	Spol		Ukupno
	M	Ž	
do 20	2	0	2
21 - 25	58	5	63
26 - 30	22	6	28
31 - 35	35	11	46
36 - 40	38	5	43
41 - 45	54	7	61
46 - 50	44	7	51
51 - 55	41	3	44
56 - 60	20	0	20
61 - 65	6	0	6
66 - 70	5	0	5
71 - 75	3	0	3
UKUPNO:	328	44	372

Nadalje, najveći broj presuda, 11 presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom izrečen je ženama u dobi od 31-35 godina dok je najmanji broj, tri presude, izrečen ženama u dobi od 51-55 godina. Ženama do 20 godina i ženama od 56 godina pa nadalje nije izrečena niti jedna presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom za razliku od muškaraca za koje je utvrđeno da su im izricane i u dobi od 71-75 godina.

5.1.2. Struktura osuđenika/osuđenica prema visini kazne i trajanju uvjetne osude

Uvjetna osuda kao mjera upozorenja može se primijeniti prema počinitelju kaznenog djela za koje je zakonom propisana kazna zatvora do pet godina, a za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do deset godina ako su primijenjene odredbe o zakonskom ublažavanju kazne. Nadalje, uvjetna osuda može se primijeniti prema počiniteljima navedenih kaznenih djela kad sud izborom vrste i mjere kazne izrekne kaznu zatvora do dvije godine ili novčanu kaznu, bilo za jedno ili više kaznenih djela u stjecaju.

Uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom sud će primijeniti kada su ispunjene gore navedene pretpostavke za izricanje uvjetne osude te ocjeni s obzirom na okolnosti u kojima počinitelj živi i s obzirom na njegovu ličnost, da mu je potrebna pomoć, zaštita i nadzor radi ostvarivanja obveza da u roku provjeravanja ne počini novo kazneno djelo.

Tablica 9. - Visina kazne zatvora izrečene u presudama uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom - presude koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010. godine

Visina kazne zatvora	Presude koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010.		
	Spol		Ukupno
	M	Ž	
do 1 godine	123	22	145
1 - 2 godine	157	21	178
2 godine	48	1	49
UKUPNO:	328	44	372

Analiza izrečenih presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom po kriteriju visine kazne zatvora čije izvršavanje je odgođeno na određeni rok odnosno koje se ne izvršavaju u vremenu provjeravanja pokazuje da je od ukupno 372 presude, u 47,85% presuda odgođeno izvršavanje kazne zatvora u izrečenom trajanju od 1 do 2 godine, slijedi 38,98% presuda s izrečenim kaznama zatvora u trajanju do 1 godine, te 13,17 % presuda s izrečenim kaznama zatvora od 2 (dvije) godine.

Prema podacima za 2009. godinu, uočene su male promjene budući je u prošloj godini bilo odgođeno najviše kazni zatvora u trajanju do 1 (jedne) godine, dok nije bilo odgođeno izvršavanje niti jedne kazne zatvora dulje od 2 (dvije) godine.

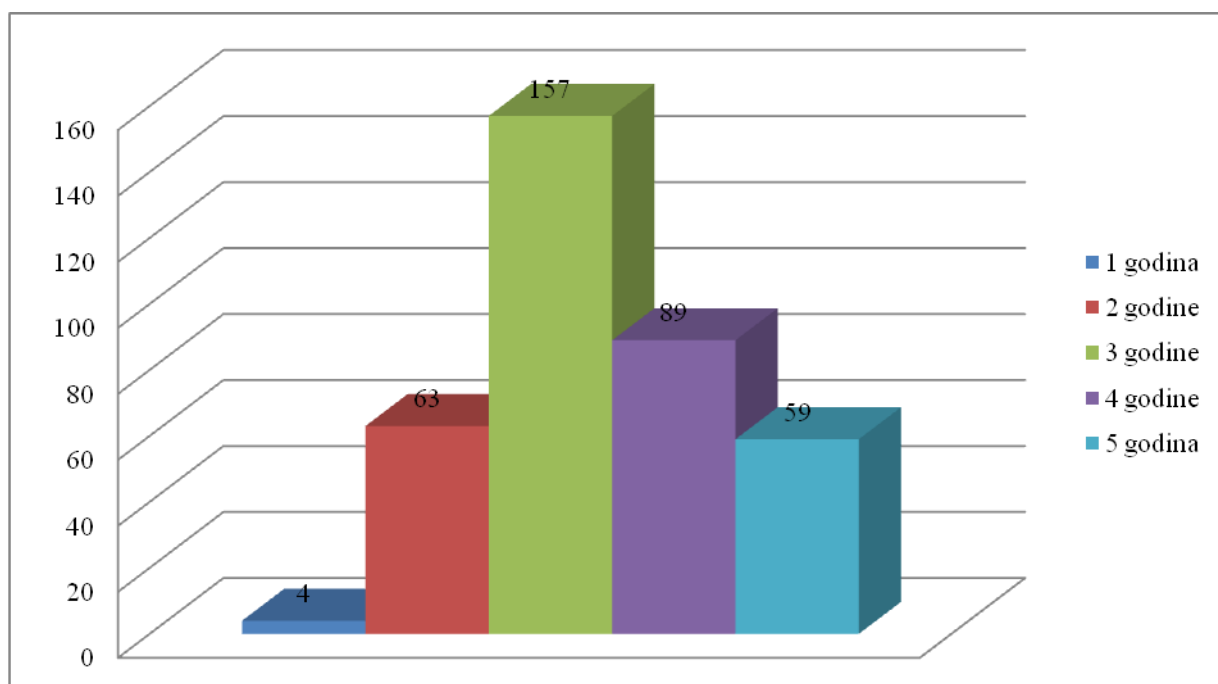
Suština kaznenopravne sankcije uvjetne osude i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, odgađanje je izvršavanja izrečene kazne za vrijeme koje ne može biti kraće od jedne niti dulje od pet godina, a koje se vrijeme odmjerava samo na pune godine. Kazneni zakon to vrijeme definira kao vrijeme provjeravanja odnosno kao rok provjeravanja u kojem osuđenik ne smije počinuti jedno ili više kaznenih djela za koje mu je izrečena kazna zatvora od dvije godine ili teža kazna odnosno prema propisanom sud može opozvati uvjetnu osuda sa zaštitnim nadzorom i ako je osuđeniku, za počinjeno jedno ili više kaznenih djela, izrečena kazna zatvora u trajanju manjem od dvije godine ili novčana kazna te iz drugih zakonom propisanih razloga.

Tablica 10. - Vrijeme provjeravanja izrečeno u presudama uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010. godine

Vrijeme provjeravanja	Presude koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010.		
	M	Ž	Ukupno
1 godina	3	1	4
2 godine	55	8	63
3 godine	136	21	157
4 godine	79	10	89
5 godina	55	4	59
UKUPNO:	328	44	372

Od sveukupno 372 presude u kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i koje su se izvršavale s danom 31. prosinca 2010. godine, u 42,20% presuda odnosno u 157 presuda izrečena je odgoda izvršavanja izrečene kazne od tri godine odnosno vrijeme provjeravanja u trajanju od tri godine. Zatim slijedi 89 presuda (23,92%) sa izrečenim vremenom provjeravanja od četiri godine, 63 presude (16,93%) s vremenom provjeravanja od 2 godine, pa nadalje do samo četiri presude (1,07 %) s rokom provjeravanja od jedne godine.

Grafikon 2. - Vrijeme provjeravanja izrečeno u presudama uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010. godine

U odnosu na prošlu 2009. godinu u istom redoslijedu zastupljenosti određivano je vrijeme provjeravanja. Najviše na rok od 3 godine - 208 presuda a najmanje na rok od 1 godine - 21 presuda.

5.1.3. Posebne obveze i sigurnosne mjere

Uz uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom, sud može pored određivanja da osuđenik nadoknadi štetu koju je prouzročio kaznenim djelom i da vrati korist koju je djelom pribavio, odrediti i druge (propisane) obveze tijekom vremena provjeravanja.

Svrha izricanja posebnih obveza je otklanjanje opasnosti od ponovnog počinjenja kaznenog djela odnosno recidiva. Ukoliko osuđenik u vremenu provjeravanja ne izvrši posebne obveze, a mogao ih je izvršiti, sud će opozvati uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom i posebnim obvezama. Ukoliko sud utvrdi nemogućnost izvršavanja obveza, iste može zamijeniti dugim obvezama ili osuđenika osloboditi obveza.

Tablica 11.- Posebne obveze uz uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

POSEBNE OBVEZE	Ukupan broj presuda u kojima su izrečene posebne obveze	Broj presuda - izrečenih za kaznena djela iz čl. 213. i/ili 215a
podvrgavanje odvikavanju od ovisnosti o alkoholu i opojnim drogama u zdravstvenoj ustanovi ili terapijskoj zajednici	106	70
redovito javljanje službi za zaštitni nadzor radi obavještanja o okolnostima koje mogu poticajno djelovati za počinjenje novog kaznenog djela	16	11
podvrgavanje liječenju koje je nužno radi otklanjanja tjelesnih ili duševnih smetnji koje mogu poticajno djelovati za počinjenje novog kaznenog djela	23	9
sudjelovanje u postupku psihosocijalne terapije u specijaliziranim ustanovama u okviru nadležnih državnih tijela radi otklanjanja nasilničkog ponašanja	34	30
prihvatanje zaposlenja koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, osposobljenosti i stvarnim mogućnostima obavljanje radnih zadataka, koje mu savjetuje i omogućuje služba za zaštitni nadzor	1	1
neposjećivanje određenih mjesta, lokala i priredaba, koje mogu biti prilika i poticaj za počinjenje novog kaznenog djela	2	0
raspolaganje svojim dohocima u skladu s potrebama osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati i prema savjetima službe za zaštitni nadzor	2	2
podvrgavanje liječenju radi otklanjanja duševnih i tjelesnih smetnji i redovito javljanje službi za zaštitni nadzor	2	0

podvrgavanje odvikavanju od ovisnosti o alkoholu i opojnim drogama i sudjelovanje u postupku psihosocijalne terapije radi otklanjanja nasilničkog ponašanja	14	12
podvrgavanju odvikavanju od ovisnosti o alkoholu i redovito javljanje službi za nadzor	6	4
podvrgavanje liječenju koje je nužno radi otklanjanja tjelesnih ili duševnih smetnji i podvrgavanje odvikavanju od ovisnosti o alkoholu i opojnim drogama	5	3
podvrgavanje liječenju koje je nužno radi otklanjanja tjelesnih ili duševnih smetnji i sudjelovanje u postupku psihosocijalne terapije	5	5
podvrgavanju odvikavanja od ovisnosti o alkoholu i raspolaganje svojih dohocima u skladu s potrebama osoba koje je po zakonu dužan uzdržavat	2	2
sudjelovanje u postupku psihosocijalne terapije radi otklanjanja nasilničkog ponašanja i redovito javljanje službi za nadzor	2	1
UKUPNO:	220	150

Od propisanih posebnih obveza, koje su izrečene uz uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom, najučestalije odnosno u 106 presuda (48,18%) izricana je obveza podvrgavanju odvikavanja od ovisnosti o alkoholu i opojnim drogama u zdravstvenoj ustanovi ili terapijskoj zajednici, dok je samo jednom presudom izrečena obveza prihvaćanja zaposlenja koja odgovara osuđenikovoju stručnoj spremi, osposobljenosti i stvarnim mogućnostima obavljanje radnih zadataka, koje mu savjetuje i omogućuje služba za zaštitni nadzor.

Ako usporedimo presude uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine u kojima je izrečena jedna ili više posebna obveza s onima u kojima iste nisu izrečene tada vidimo da su posebne obveze izrečene u ukupno 220 presuda ili 59,13%.

Uz uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom, počinitelju kaznenog djela mogu se izreći i sigurnosne mjere, sa svrhom da se otklone uvjeti koji omogućuju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela u budućnosti.

Tablica 12. - Sigurnosne mjere uz uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

SIGURNOSNE MJERE	Ukupan broj presuda u kojima su izrečene sigurnosne mjere	Broj presuda izrečenih za kaznena djela iz čl. 213. i/ili 215a
obvezno psihijatrijsko liječenje	18	10
obvezno liječenje od ovisnosti	49	36
zabrana upravljanja motornim vozilom	1	0
obvezno liječenje od ovisnosti o kocki	1	1
obvezno psihijatrijsko liječenje i obvezno liječenje od ovisnosti	3	3
obvezno liječenje od ovisnosti i posebna obveza raspolaganja svojim dohocima u skladu s potrebama osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati	1	1
obvezno liječenje od ovisnosti od alkohola i posebna obveza podvrgavanja odvikavanju od ovisnosti od alkohola i opojnim drogama	4	3
UKUPNO:	77	54

Od sigurnosnih mjera, u 49 presuda (63,63%) izrečena je mjera obveznog liječenja od ovisnosti (alkohola ili opojnih droga), u 18 presuda (23,37%) određeno je psihijatrijsko liječenje dok su ostale sigurnosne mjere izricane u neznatnom broju presuda kako je iskazano u Tablici 12.

Od ukupnog broja presuda uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine u njih 77 (20,69%) izrečena je jedna ili više sigurnosnih obveza.

Kao i u prethodnoj 2009. godini, posebne obveze i sigurnosne mjere najviše su izricane počiniteljima kaznenih djela iz grupe kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži. U najvećem dijelu za počinjena kaznena djela zapuštanja i zlostavljanja djece ili maloljetne osobe kažnjiva po odredbama članka 213. KZ-a i za počinjena kaznena djela nasilničkog ponašanja u obitelji, kažnjiva po odredbi članka 215.a KZ-a.

5. 2. Rad za opće dobro na slobodi

5.2.1. Struktura osuđenika/osuđenica po dobi

Analiza dobi osoba kojima je izrečena kaznenopravna sankcija rada za opće dobro na slobodi pokazuje da je muškarcima u dobi od 26-30 godina izrečen najveći broj navedene kaznenopravne sankcije, 84 presuda (30,88%), dok je najmanji broj presuda izrečen muškarcima u dobi od 51-55 i od 56-60 godina, podjednako za svaku dobnu kategoriju, po pet presuda.

Tablica 13. - Spol i dob osuđenika koje su izvršava na dan 31. prosinca 2010. godine

DOB	Rad za opće dobro na slobodi na dan 31. 12. 2010.		
	SPOL		UKUPNO:
	M	Ž	
21 - 25	36	0	36
26 - 30	84	5	89
31 - 35	62	4	66
36 - 40	28	2	30
41 - 45	16	2	18
46 - 50	21	1	22
51 - 55	5	0	5
56 - 60	5	1	6
UKUPNO:	257	15	272

Broj žena u svim iskazanim dobnim kategorijama, koje izvršavaju rad za opće dobro na slobodi, manji je od brojke 10. Najviše presuda, pet presuda izrečeno je ženama u dobi od 26-30 godina, dok je po jedna presuda izrečena ženama u dobnim kategorijama od 46-50 i od 56-60 godina.

5.2.2. Struktura osuđenika/osuđenica prema izrečenoj kazni zatvora i broju dana rada za opće dobro na slobodi

Sud može odmjerenu i izrečenu kaznu zatvora u trajanju do 6 mjeseci, uz pristanak osuđenika, zamijeniti radom za opće dobro na slobodi.

Odluku o zamjeni kazne sud može donijeti kad ocjeni s obzirom na odlučne okolnosti, da za svrhu kažnjavanja nije potrebno izvršenje kazne zatvora, ali da za ostvarivanje opće svrhe kaznenopravne sankcije nije dovoljno primijeniti mjere upozorenja (sudska opomena ili uvjetna osuda).

Tablica 14. - Visina izrečene kazne zatvora koja je zamijenjena radom za opće dobro na slobodi - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

Visina kazne zatvora	Presude koje se izvršavaju na dan 31. prosinca 2010.		
	Spol		Ukupno
	M	Ž	
do 10 dana	12	4	16
od 11 do 20 dana	15	0	15
od 21 do 30 dana	9	0	9
od 31 do 40 dana	3	1	4
od 40 do 50 dana	9	0	9
2 mjeseca	9	0	9
3 mjeseca	26	4	30
4 mjeseca	30	1	31
5 mjeseci	24	0	24
6 mjeseci	120	5	125
UKUPNO:	257	15	272

Izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci, zamijenjena je radom za opće dobro na slobodi, u 125 (45,95%) presuda, u 31 (11,4%) presudi zamijenjena je kazna zatvora u trajanju od 4 mjeseca pa nadalje prema iskazanim podacima u Tablici 14. U najmanje presuda, samo 4 (1,47%) zamijenjena je kazna zatvora u trajanju od 31 do 40 dana.

Rad za opće dobro na slobodi određuje se u trajanju, koje je u razmjeru s izrečenom kaznom, od najmanje deset do najviše šezdeset radnih dana, s rokom za izvršavanje koji ne može biti kraći od jednog mjeseca niti dulji od jedne godine.

Slijedom navedenog, utvrđeno je da je rad za opće dobro na slobodi u trajanju od 51-60 radnih dana izrečen u 117 presuda (43,01%), nadalje u trajanju između 21-30 dana izrečen je u 41 presuda (15,07%), u trajanju od najmanje deset dana izrečen je u 12,13 % presuda, zatim 11,4% presuda kojima je izrečen u trajanju od 31-40 dana te gotovo u podjednakom omjeru od 9,92% u trajanju od 11-20 dana.

Osuđenicima i osuđenicama izrečeno je najviše presuda s radom za opće dobro na slobodi u trajanju od 51–60 radnih dana odnosno u najvećem broju radnih dana; osuđenicima je izrečeno 257 presuda i osuđenicama 5 presuda.

Tablica 15. Visina kazne zatvora koja je zamijenjena radom za opće dobro na slobodi - presude koje su izvršavane na dan 31. prosinca 2010. godine

Broja dana	Spol		Ukupno
	M	Ž	
1 - 10	29	4	33
11 - 20	25	2	27
21 - 30	38	3	41
31 - 40	30	1	31
41 - 50	23	0	23
51 - 60	112	5	117
UKUPNO:	257	15	272

Kao i u 2009. godini, sudovi su izrekli najviše presuda kojima izrečene kazne zatvora zamjenjuju radom za opće dobro na slobodi u trajanju od 60 (šezdeset) radnih dana.

6. PRAVNE OSOBE I RAD ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI

Presude kojima je izrečen rad za opće dobro na slobodi mogu se izvršavati u pravnim osobama s kojima je sklopljen ugovor za izvršavanje rada za opće dobro na slobodi.

Kriterij za uspostavljanje suradnje s ustanovama i drugim pravnim osobama njihova je djelatnost koja mora biti od koristi za društvenu zajednicu odnosno humanitarna, ekološka, komunalna ili druga slična djelatnost.

Prema evidencijama koje se vode u ovom Ministarstvu utvrđeno je, da je na dan 31. prosinca 2010. godine, ugovor sklopljen sa **274** ustanove ili pravne osobe. U najvećem djelu ugovori su sklopljeni s neprofitnim organizacijama, organizacijama civilnog društva kao što su udruge na koje se odnose i organizacije Crvenog križa te dobrovoljna vatrogasna društva, zatim slijede ustanove koje se brinu i skrbe za starije i nemoćne osobe ili se bave rehabilitacijom, te s nizom komunalnih poduzeća ali i jedinicama lokalne samouprave - općinama.

S obzirom na uočeno povećavanje i predviđenu daljnju dinamiku izricanja presuda u kojima se kazne zatvora zamjenjuju radom za opće dobro na slobodi, jedna od bitnih aktivnosti službenika novootvorenih probacijskih ureda biti će upravo uspostavljanje suradnje, na području svojih županija, s većim brojem ustanova i pravnih osoba te nastavno i sklapanje ugovora radi stjecanja uvjeta za izvršavanje navedene kaznenopravne sankcije.

7. SPF PROJEKT „TRANSITIONAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF A PROBATION SERVICE IN CROATIA“

U travnju 2010. godine završio je SPF (Strategic Programme Fund) projekt pod nazivom „Transitional Support for the Development of a Probation Service in Croatia“, započet u travnju 2008. godine, kojem je svrha bila pružiti stručnu pomoć Ministarstvu pravosuđa u stvaranju preduvjeta za razvoj probacijske službe u Hrvatskoj, u razdoblju između završetka EU Twinning Light projekta (prosinac 2007) i EU Twinning Light projekta IPA 2008 čiji se početak realizacije očekuje u lipnju 2011. godine.

Glavne koristi ovog projekta bile su:

- Demonstracija uloge probacijskog službenika u pritvorskoj fazi kaznenog postupka
- Nacionalni standardi za povjerenike koji su radili na izvršavanju uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi
- Prijedlog zakonskog okvira neophodnog za ustroj i funkcioniranje hrvatske probacijske službe (uključujući prijedlog Zakona o probaciji, izmjene KZ-a, Zakona o kaznenom postupku, Zakona o izvršavanju kazne zatvora)
- Izrada instrumenta za procjenu rizika i tretmanskih potreba počinitelja kaznenog djela, te preporuka za njegovu primjenu
- Priprema za selekciju i odabir, te osposobljavanje probacijskih službenika u 2010. godini
- Povećanje kapaciteta Ministarstva pravosuđa za planiranje i upravljanje ustrojavanjem nacionalne probacijske službe.

8. IPA 2008 „RAZVOJ PROBACIJSKOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ“

Tijekom zadnjeg kvartala 2010. godine formirani su evaluacijski odbori za pojedine Ugovore u okviru IPA 2008 projekta, kojem je svrha pružanje materijalne pomoći i stručne podrške u izgradnji probacije kao profesionalne organizacije sposobne obavljati probacijske poslove.

U prosincu 2010. kao partner odabran je konzorcij Ujedinjenog Kraljevstva i Republike Češke, a sam početak provedbe očekuje se u lipnju 2011. godine.

III. SEKTOR ZA PODRŠKU ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA

U Sektoru za podršku žrtvama i svjedocima ustrojena su dva odjela, Odjel za razvoj i koordinaciju podrške žrtvama i svjedocima i Odjel za organizaciju podrške žrtvama i svjedocima (pod prijašnjim nazivom Odjel za podršku žrtvama i svjedocima u kaznenim postupcima i postupcima za kaznena djela ratnih zločina).

9. ODJEL ZA ORGANIZACIJU PODRŠKE ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA PRI MINISTARSTVU PRAVOSUĐA

9. 1. Aktivnosti Odjela za organizaciju podrške žrtvama i svjedocima pri Ministarstvu pravosuđa

9.1.1. Zadaće Odjela su:

1. organiziranje psihosocijalne pomoći;
2. pružanje opće pravne informacije o pravima žrtava i svjedoka, te psihološke pomoći;
3. posredovanje u osiguranju fizičke zaštite kad je to potrebno;
4. organizacija pristupa nadležnom pravosudnom tijelu za svjedoke i druge sudionike koji su pozvani na ispitivanje u kaznenim postupcima pred nadležnim pravosudnim tijelima u Republici Hrvatskoj, kao i izvan Republike Hrvatske kada je takva podrška predmet zamolbe za međunarodnom pravnom pomoći, a ti se poslovi ne mogu obaviti od strane odjela za podršku žrtvama i svjedocima na sudovima.

9.1.2. Tijekom 2010. godine provedeni su redovni poslovi, i to:

1. Pružanje podrške svjedocima i žrtvama putem telefona;
2. Koordinacija poslova u vezi posredovanja u osiguranju fizičke zaštite, psihosocijalne pomoći, te pomoći u pripremanju odlazaka i organizaciji pristupa nadležnom pravosudnom tijelu;
3. Koordinacija suradnje sa domaćim i inozemnim tijelima koja su uključena u postupak pružanja podrške žrtvama i svjedocima u kaznenim postupcima, kao i drugim državnim i nevladinim organizacijama;
4. Izrada izvješća o stanju i posebnim potrebama žrtava i svjedoka koja se upućuju sudu sa preporukom za primjenu odgovarajućih mjera zaštite;

5. Dostava Odjelima za organizaciju i pružanje podrške svjedocima i žrtvama podataka o svjedocima koji svjedoče putem video konferencijske veze i zamolbenim putem;

Tablica 16. Brojčani podaci za razdoblje od 1.1.2010. do 31.12.2010.godine

MIJESEC	POSILANO OBAVIJESTI	URUČENO OBAVIJESTI	DOMAĆI SVJEDOK PRED DOMAĆIM SUDOM	ZAMOLBENO DOMAĆI SVJEDOK PRED SUDOM RH	DOMAĆI SVJEDOK PRED INOZEMNIM SUDOM	INOZEMNI SVJEDOK PRED DOMAĆIM SUDOM	ZAMOLBENO INOZEMNI SVJEDOK PRED INOZEMNIM SUDOM	PRAVNA POMOĆ TELEFONOM	PSIHOLOŠKA POMOĆ TELEFONOM	PRIJEVOZ	ZAŠTITA MUP	HOTEL	Podrška svjedoku na sudu	Održani sastanci sa svjedocima
siječanj	6	6	5	0	1	0	0	22	24	2	0	0	0	0
veljača	41	40	34	0	7	0	0	5	41	3	3	0	8	0
ožujak	12	10	10	1	1	0	0	3	24	1	0	0	3	0
travanj	9	8	0	9	0	0	0	10	18	2	1	0	0	36
svibanj	26	26	8	14	4	0	0	0	27	0	1	0	0	0
lipanj	7	7	7	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0
srpanj	29	23	12	15	2	0	0	0	10	0	0	0	0	0
kolovoz	17	9	1	16	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
rujan	1	1	1	0	0	0	0	0	17	2	2	1	0	0
listopad	52	45	19	0	27	6	0	0	18	0	0	0	7	0
studeni	7	6	5	0	2	0	0	0	27	1	8	0	0	0
prosinač	9	7	0	8	0	0	1	1	6	0	19	0	0	0
UKUPNO:	216	188	102	63	44	6	1	41	222	11	34	1	18	36

9.2. Aktivnosti Odjela za razvoj i koordinaciju sustava podrške žrtvama i svjedocima

9.2.1. Zadaće Odjela su:

1. koordinacija i nadzor nad radom Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama na sudovima;
2. organiziranje i provođenje edukacija i psihološke supervizije djelatnika Odjela i volontera;
3. sudjelovanje u izradi strateških dokumenata za zaštitu i unaprijeđenje prava žrtava i svjedoka, te praćenje njihove primjene u području pravosuđa, praćenje primjene međunarodnih dokumenata u pitanjima podrške žrtvama i svjedocima, sudjelovanje u izradi propisa i davanje mišljenja na propise iz područja podrške žrtvama i svjedocima;
4. izrada preporuka za ujednačavanje prakse postupanja sa žrtvama i svjedocima, prikupljanje podataka, izrada izvještaja i analiza o sustavu podrške žrtvama i svjedocima, te obavljanje stručnih i administrativnih poslova za Vladino povjerenstvo za praćenje u unaprijeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima;
5. koordinacija razvoja sustava podrške djeci žrtvama i svjedocima kaznenih djela;
6. obavljanje stručnih i administrativnih poslova za Vladino Povjerenstvo za praćenje i unaprijeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima.

Podaci o provedenim aktivnostima odnose se na razdoblje od 1. travnja 2010. do 31. prosinca 2010. godine s obzirom da je Odjel osnovan navedenom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa koja je donesena 18. ožujka 2010. godine.

9.2.2. U navedenom periodu provedene su slijedeće aktivnosti:

- analiza problema s kojima se radu susreću Odjeli za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama pri sudovima;
- analiza načina na koji Odjeli vode evidenciju, te su sačinjene tabele za evidenciju koje trebaju koristiti svi Odjeli;
- analiza i komentari tromjesečnih izvješća Odjela;

- provedeno je planiranje daljnjeg širenja sustava podrške na sudovima, te su provedene potrebne aktivnosti za uspostavu novih Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama;
- izrađen je program izobrazbe osnovne obuke za volontere;
- izrađen je program izobrazbe za novo zaposlene djelatnike Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama na županijskim sudovima u Splitu, Rijeci i Sisku;
- sudjelovanje u intervjuima i odabiru djelatnika za Odjele za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama pri županijskim sudovima u Sisku, Splitu i Rijeci;
- provedene su četiri dvodnevne edukacije volontera Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama pri županijskim sudovima u Osijeku, Zadru, Zagrebu i Vukovaru;
- provedena je trodnevna edukacija novo zaposlenih djelatnika Odjela za organizaciju i pružanje podrške svjedocima i žrtvama (Split, Sisak i Rijeka);
- u suradnji sa Gradskim društvom Crvenog križa Zagreb organiziran je i proveden tečaj prve pomoći za volontere i djelatnike Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama u Zagrebu i djelatnike Ministarstva unutarnjih poslova;
- u suradnji sa Poliklinikom za zaštitu djece grada Zagreba organizirana je i provedena edukacija „Podrška traumatiziranoj/zlostavljanoj djeci i njihovim roditeljima“ za djelatnike i volontere Odjela za podršku;
- pripremljeni su i izrađeni materijali za rad Povjerenstva za praćenje u unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima, te su djelatnice Sektora sudjelovale na sastancima Povjerenstva;
- provedeno je istraživanje „Iskustva u radu s volonterima pri Odjelima za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama“ u kojem su kao ispitanici sudjelovali volonteri Odjela za podršku;
- održan je supervizijski sastanak sa volonterima Odjela za podršku u Zagrebu;
- održan je supervizijski sastanak sa svim djelatnicima Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama.

9.2.3. Sudjelovanje na sastancima:

- sastanak sa predstavnicima Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba, na kojem je dogovoreno provođenje edukacije za djelatnike Odjela i volontere;
- sudjelovanje na dva sastanka sa predstavnicima Hrvatske agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) u svrhu dogovora o načinu implementacije brojeva iz numeracijskog raspona 116XXX;
- predstavljanje sustavu podrške žrtvama i svjedocima na stručnom sastanku s djelatnicima Obiteljskog centra u Zagrebu;
- sastanak sa Tanjom Kučan Floyd, voditeljicom ureda organizacije „Victim Support“ u Londonu;
- sastanak sa studenticom Miom Pšorn iz SAD u svrhu predstavljanja rada sektora za podršku žrtvama i svjedocima i Odjela za podršku pri sudovima;
- sastanak sa načelnikom Jedinice za zaštitu svjedoka Ministarstva unutarnjih poslova;
- sastanak sa djelatnicima UNDP-a vezano za nastavak projekta “Pomoć razvoju sustava podrške svjedocima i žrtvama u Hrvatskoj”;
- sudjelovanje na sastanku sa zamjenicom pravobraniteljice za djecu na temu zaštite djece žrtava i svjedoka;
- sudjelovanje na sastanku sa g. Novoselom i gđom. Dolmagić u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na temu suradnje da Odjelima za podršku u svjetlu primjene novog Zakona o kaznenom postupku.

9.2.4. Predstavljanje Sustava podrške svjedocima i žrtvama i sudjelovanje na konferencijama, stručnim skupovima i stručnim sastancima:

1. 19. lipnja 2010. godine - izlaganje na 5. žrtvoslovnom kongresu „Žrtva znak vremena“ održanom u Zagrebu;
2. 28.- 29. travnja 2010. godine - izlaganje na konferenciji „Podrška svjedocima tokom sudskog postupka u BiH“ koju je organizirao ured UNDP-a u Sarajevu;
3. 22. travnja 2010. godine - izlaganje na 8. kongresu defektologa „Uključivanje i podrška u zajednici“ na temu „Sustav podrške svjedocima i žrtvama u Republici Hrvatskoj“, održanom u Varaždinu;
4. 13. travnja 2010. godine - izlaganje na temu „Razvoj sustava podrške svjedocima i žrtvama“ na sastanku Forenzičke sekcije održanom na Hrvatskim studijima u Zagrebu;

5. 20. rujna 2011. godine - izlaganje na sastanku Sekcije za Penološku psihologiju na temu „Podrška žrtvama i svjedocima u kaznenim postupcima u RH“, održanom u Zatvoru Remetinec u Zagrebu;
6. 11. i 12. listopada 2010. godine - izlaganje na I godišnjoj konferenciji Viktimološkog društva Srbije “Prava žrtava i EU: izazovi pružanja pomoći žrtvama” na teme „Prikaz razvoja sustava podrške žrtvama i svjedocima“ i „Uključenje volontera u rad Odjela za organizaciju i pružanje podrške svjedocima i žrtvama“ održanoj u Beogradu;
7. 27. studenoga 2010. godine - izlaganje na III. znanstveno-stručnom skupu posvećenom pitanjima nasilja „Psihosocijalni aspekti nasilja u suvremenom društvu – izazovi obitelji, školi i zajednici“, na temu “Razvoj sustava podrške žrtvama i svjedocima u Republici Hrvatskoj“, održanom u Osijeku;
8. 2. listopada 2010. godine - izlaganje na treningu „Pružanje podrške žrtvama obiteljskog nasilja“ u organizaciji udruge „Delfin“, na temu „Rad i planirane aktivnosti Odjela za organizaciju i pružanje podrške svjedocima i žrtvama“, održanom u Donjoj Stubici;
9. 11. lipnja 2010. godine - sudjelovanje na regionalnim konzultacijama s pravosuđem o inicijativi za osnivanjem Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava (REKOM), održanim u Zagrebu;
10. 16. i 17. listopada 2010. godine - sudjelovanje na Sedmom regionalnom forumu za tranzicijsku pravdu, vezano za inicijativu za uspostavljanje REKOM-a, održanom u Zagrebu;
11. 26. studenoga 2011. godine - Sudjelovanje na „Međunarodnom stručnom savjetovanju s ciljem utvrđivanja pravnog statusa žrtava i stradalnika u oružanom sukobu“, održanom u Zagrebu.

10. POVJERENSTVO ZA PRAĆENJE I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PODRŠKE ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA

10. 1. Povjerenstvo za praćenje – normativno uređenje

Sukladno članku VIII. Odluke o osnivanju Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima (Narodne novine, broj 11/2010), Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima, dužno je jednom godišnje podnijeti Izvješće Vladi Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. siječnja 2010. godine, donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima. Povjerenstvo je stručno i savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske sa zadaćom: izrade Nacionalne strategije za podršku žrtvama i svjedocima; standardiziranja postupanja sa žrtvama i svjedocima za sve institucije kaznenopravnog sustava, te za institucije u kojima se žrtva može zateći prije, tijekom i/ili nakon završetka sudskog postupka (zdravstvene ustanove, nevladine organizacije za pružanje raznih vidova pomoći i podrške), izradom protokola postupanja i međuresorne suradnje; poticanja aktivnosti državnih i ostalih tijela u cilju provedbe Nacionalne strategije za podršku žrtvama i svjedocima; predlaganja operativnih planova i drugih aktivnosti za provedbu Nacionalne strategije za podršku žrtvama i svjedocima; trajnog praćenja provedbe protokola i ostvarivanja mjera Nacionalne strategije za podršku žrtvama i svjedocima u praksi; davanja mišljenja Vladi Republike Hrvatske o prijedlozima zakona i drugim pitanjima koja utječu na unaprjeđenje podrške žrtvama i svjedocima u praksi; podizanja javne svijesti o pravima žrtava i svjedoka; prikupljanja godišnjih izvješća te praćenja i evaluacije rada svih institucija koje se bave pružanjem podrške žrtvama i svjedocima.

Povjerenstvo čine predstavnici/ce Ministarstva pravosuđa, predstavnik/ca Ministarstva unutarnjih poslova, predstavnik/ca Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, predstavnik/ca Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, predstavnik/ca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predstavnik/ca Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, predstavnik/ca Ureda za ljudska prava, predstavnici/ce iz redova stručnjaka/kinja koji/koje se bave problematikom žrtava i svjedoka, predstavnici/ce organizacija civilnoga društva koji/koje rade na pružanju podrške žrtvama i svjedocima. U stručni rad Povjerenstva mogu se, prema potrebi, uključiti i drugi stručnjaci, o čemu odlučuje Povjerenstvo.

Način rada i odlučivanja Povjerenstva uređen je Poslovníkom o radu Povjerenstva koji je donesen jednoglasno na II. sjednici Povjerenstva održanoj 30. studenoga 2010. godine.

10.2. Aktivnosti

Povjerenstvo je tijekom 2010. godine održalo dvije Sjednice. I. Sjednica održana je 20. listopada 2010. godine, te II. Sjednica 30. studenoga – 1. prosinca 2010. godine.

10.2.1. Sjednica Povjerenstva održana 20. listopada 2010. godine u Zagrebu

Na prvoj Sjednici Povjerenstva, članovima Povjerenstva prezentiran je „Prikaz razvoja sustava podrške žrtvama i svjedocima“ kojim je sustav podrške u Republici Hrvatskoj podijeljen na dvije razine. Prva, koja je u sklopu Ministarstva pravosuđa, Uprave za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima, Sektora za podršku žrtvama i svjedocima sastoji se od Odjela za razvoj i koordinaciju sustava podrške žrtvama i svjedocima i Odjela za organizaciju podrške žrtvama i svjedocima.

Druga razina podrške odnosi se na Odjele koji su osnovani na Županijskom sudu u Zagrebu, Osijeku, Vukovaru, Zadru, Sisku, Rijeci i Splitu. Odjeli su osnovani u sklopu projekta Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) i Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske. Također, zakonodavni okviri za pružanja podrške definirani su Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa, Zakonom o sudovima, pročišćeni tekst Zakona, te Sudskim poslovníkom.

Također, standardi pružanja podrške žrtvama i svjedocima zadani su i međunarodnim dokumentima, a to su Preporuka Vijeća Europe o položaju žrtava u okviru Kaznenog prava i postupka, Preporuka Vijeća Europe o pomoći žrtvama i prevenciji viktimizacije, Preporuka Vijeća Europe o podršci žrtvama, Okvirna odluka Vijeća Europske Unije o položaju žrtava u kaznenom postupku, Deklaracija Ujedinjenih naroda o osnovnim načelima pravosuđa prema žrtvama zločina i zlouporabe vlasti.

Primarna zadaća Odjela za organizaciju podrške žrtvama i svjedocima u Ministarstvu pravosuđa je upućivanje žrtvu/svjedoka u pravne informacije, psihološku pomoć, posredovanje u osiguranju fizičke zaštite, logističku podršku, koordinaciju Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama pri sudovima, suradnju sa službama za podršku u regiji. Nadalje, zadaća Odjela za razvoj i koordinaciju sustava podrške žrtvama i svjedocima je koordinacija razvoja sustava podrške djeci žrtvama i svjedocima, izrada strateških dokumenata za zaštitu i unapređenje prava žrtava i svjedoka, preporuke za ujednačavanje prakse postupanja sa žrtvama i svjedocima.

Vezano za Odjele za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama pri sudovima valja spomenuti da se Odjeli sastoje od voditelja Odjela i službenika za podršku koji su zaposlenici suda te volontera; Odjeli pružaju podršku svim svjedocima i žrtvama kaznenih djela (s naglaskom na teža kaznena djela kao što su ubojstvo, prijetnja, silovanje, ratni zločin, obiteljsko nasilje...), članovima njihove obitelji ili prijateljima koji dolaze sa svjedokom i žrtvom u pratnji. Kao važno potrebno je naglasiti da Odjeli pružaju emocionalnu podršku svjedocima i žrtvama prije, tijekom i nakon sudskog postupka, da pružaju praktične informacije svjedocima i žrtvama, a da ne daju pravne savjete, da ne provode psihološko savjetovanje, da ne razgovaraju sa svjedocima o sadržaju njegova iskaza, da ne pružaju podršku maloljetnim osobama, te da sve povjerljive informacije o svjedocima i žrtvama čuvaju u tajnosti.

Daljnji cilj unapređenja sustava podrške žrtvama i svjedocima je jačanje kapaciteta Sektora za podršku žrtvama i svjedocima u Ministarstvu pravosuđa s novom ulogom u sustavu i jačanje strateškog upravljanja kroz potporu radu Povjerenstva za praćenje i unapređenje sustava podrške žrtvama i svjedocima.

Na Sjednici su doneseni sljedeći zaključci:

Svaki član Povjerenstva iz svoje nadležnosti treba predložiti što bi trebala sadržavati Nacionalna strategija za podršku žrtvama i svjedocima i prijedlog dostavi tajništvu Povjerenstvu do 4. studenoga 2010. godine. Također, do istog datuma članovi Povjerenstva trebaju dostaviti tajništvu Povjerenstva podatke o relevantnim zakonima, strategijama, protokolima i drugim dokumentima iz njihove nadležnosti, a koji se odnose na zaštitu žrtve i svjedoka.

Svaki član Povjerenstva iz svoje nadležnosti treba predložiti što bi trebala sadržavati Nacionalna strategija za podršku žrtvama i svjedocima i prijedlog dostaviti tajništvu Povjerenstva do 4. studenoga 2010. godine

10.2.2. Sjednica Povjerenstva održana 30. studeni – 1. prosinca 2010. godine u Opatiji

Na Sjednici su doneseni sljedeći zaključci:

1. Usvojen je Poslovnik o radu Povjerenstva za praćenje i unapređenje sustava podrške žrtvama i svjedocima;
2. Ministarstvo pravosuđa uputit će dopis Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi da dostave pravne akte koji reguliraju odnose prema žrtvama. Također će se uputiti upit svim županijskim, općinskim i prekršajnim sudovima, kao i svim općinskim i županijskim državnim odvjetništvima kako bi se utvrdilo koji od njih imaju zaposlene stručne suradnike, te koji je obim i vrsta njihovog posla, a vezano za podršku djeci i maloljetnicima, prema čl. 119. Zakona o sudovima za mladež;
3. Potrebno je izraditi analizu postojećih udruga koje se bave podrškom žrtava i svjedoka kao i upućivanje dopisa za njihovo uključivanje u rad na podršci žrtvama i svjedocima;
4. Također je potrebno izraditi analizu kako funkcionira podrška žrtvama i svjedocima od strane civilnog društva u drugim zemljama (mogućnost stvaranja krovne organizacije koja bi u Republici Hrvatskoj koordinirala pružanje podrške žrtvama).